

Ο Δ. ΜΑΡΔΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Διαχρονικό

Οι γιατροί προτείνουν την αντιστροφή της ισχύουσας λογικής: αντί να κάνουν προσφορές οι εταιρείες, να κάνει προσφορές το κράτος. Ειδικές επιτροπές, ανά ειδικότητα, θα κωδικοποιήσουν τα αναλώσιμα, τα οποία θα τιμολογηθούν βάσει του μέσου όρου των τιμών που πωλούνται στην Ε.Ε.

«Προμήθειες υγείας: ο μεγάλος ασθενής που έχει γύρω του "γιατρούς" υπουργούς, υφυπουργούς και πλήθος από γραφειοκράτες, λάτρεις της πολιτικής του "σπεύδετε βραδέως"»!

Δημήτρης Μάρδας

► Tns **ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ**

α «πιράνχας» του χώρου των προμηθειών υγείας δαγκώνουν ακόμα. Οι τεράστιες αποκλίσεις στις τιμές νοσοκομειακών υλικών και μηχανημάτων, μεταξύ νοσοκομείων, ακόμα και κλινικών του ίδιου νοσοκομείου, είναι ακόμα εδώ. Με τη συγκατάθεση πολιτικών, γραφειοκρατών κ.λπ., διαχρονικά, πωλούνται προϊόντα στο κράτος σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές, εξασφαλίζοντας υπερκέρδη σε κατασκευάστριες εταιρείες και προμηθευτές. Αρχικά αυτό γινόταν μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων που καθόριζαν το ύψος των τιμών, τις οποίες εισηγούνταν το υπουργείο Υγείας, και στη συνέχεια μέσω της υπονόμησης της αναθεώρησης του συστήματος προμηθειών υγείας. Η αντίσταση των όποιων εμπλεκόμενων στη διαμόρφωση της πολιτικής τιμών των προμηθειών υγείας σε προτάσεις που θα οδηγούσαν στην εκλογίκευσή τους θέτει εύλογα πολλά ερωτήματα.

«Από τα τέλη της δεκαετίας του '90 μέχρι και σήμερα γίνεται ένα τεράστιο πάρτι καταλήστευσης των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων, μέσω σκανδαλωδών υπερτιμολογήσεων σε αναλώσιμα ιατρικά υλικά για ιατρικές πράξεις που γίνονται τόσο στα δημόσια νοσοκομεία όσο και στον ιδιωτικό

τομέα. Διότι και στον ιδιωτικό τομέα, ακόμα κι όταν οι ασθενείς διαθέτουν ιδιωτική ασφάλεια, ιατρικά υλικά και φάρμακα χρεώνονται στο ταμείο του», εξηγεί ο Πάνος Παπανικολάου, νευροχειρουργός στο Γενικό Κρατικό Νίκαιας, μέλος του Δ.Σ. της Ένωσης Ιατρών Νοσοκομείων Αθηνών - Πειραιά (ΕΙΝΑΠ).

Η πρακτική της υπερτιμολόγησης θεσμοθετήθηκε με ΦΕΚ περί ανώτατων τιμών ιατρικών υλικών, με πρώτο εκείνο του 1998

Το 2005 επί υπουργίας Κακλαμάνη το κράτος έκανε μία οριζόντια περικοπή 20-25% στις τιμές «για τις οποίες κανείς ποτέ δεν διαμαρτυρήθηκε», επισημαίνει ο Δημήτρης Μάρδας, καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών ΑΠΘ, πρώην αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, νυν υφυπουργός Εξωτερικών

ΜΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΕΙ ΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΜΕ Ο,ΤΙ ΥΛΙΚΑ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ

Πάρτι των «πιράνχας» της υγείας

επί κυβέρνησης Σημίτη από το υπουργείο Εμπορίου. Τα ΦΕΚ που ίσχυσαν μέχρι το 2010 «προέβλεπαν εξαιρετικά υψηλές τιμές και ο τρόπος προσδιορισμού τους ήταν αυθαίρετος», επισημαίνει ο Δημήτρης Μάρδας, καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών ΑΠΘ, πρώην αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, νυν υφυπουργός Εξωτερικών. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2005 επί

υπουργίας Κακλαμάνη το κράτος έκανε μία οριζόντια περικοπή 20-25% στις τιμές «για τις οποίες κανείς ποτέ δεν διαμαρτυρήθηκε», προσθέτει.

Από εκεί και πέρα... ανέλαβε η Επιτροπή Προμηθειών Υγείας (ΕΠΥ), που συστάθηκε με τον νόμο 3580/2007, επί υπουργίας Δ. Αβραμόπουλου, με στόχο τον «έλεγχο του συνόλου των προμηθειών των δημοσίων φορέων και

οργανισμών υγείας» και την εξοικονόμηση 500 εκατ. ευρώ ετησίως. Τρία χρόνια αργότερα, η υπουργός Υγείας Μαριλίτσα Ξενογιαννακοπούλου ανέφερε ότι «δεν υπήρχε εγκεκριμένο ενιαίο ετήσιο πρόγραμμα προμηθειών για τα νοσοκομεία, με αποτέλεσμα τα χρέη των νοσοκομείων να εκτιναχθούν στα ύψη».

«Το εξάμβλωμα του πρώην υπουργού Υγείας Δημήτρη Αβραμόπουλου, πανάκριβο σε

λειτουργία και με ελάχιστο έργο, μέσω της οποίας θεσμοθετήθηκε το υφιστάμενο άκρως αναποτελεσματικό συγκεντρωτικό σύστημα προμηθειών υγείας, η ΕΠΥ, παραμένει και στις μέρες μας ο κεντρικός φορέας διοίκησης των προμηθειών υγείας», τονίζει ο Δ. Μάρδας. «Αιχμή του δόρατος της πολιτικής της ΕΠΥ είναι το Παρατηρητήριο Τιμών, το οποίο παρά τις όποιες προτάσεις εξακολουθεί να προτείνει σε πολλά προϊόντα υψηλές τιμές, από την έναρξη της λειτουργίας του το 2010 έως σήμερα», προσθέτει.

Το οξύμωρο είναι ότι το 2011, παρά το γεγονός ότι με εντολή του τότε υπουργού Υγείας Ανδρέα Λοβέρδου ανατέθηκε σε επιστημονική ομάδα του ΑΠΘ με επικεφαλής τον Δ. Μάρδα να παρουσιάσει ειδική μελέτη, ώστε να γίνουν διορθωτικές κινήσεις στις τιμές, αυτή απορρίφθηκε. Να σημειωθεί ότι η μελέτη κατεδείκνυε τις πανάκριβες, σε σχέση με εκείνες κρατών-μελών της Ε.Ε., τιμές στα ορθοπεδικά υλικά.

Τεράστιες αποκλίσεις τιμών

«Εντοπίσαμε τιμές αυξημένες κατά 1.000 και 2.000% σε σχέση με άλλες χώρες», λέει ο Δ. Μάρδας και παραθέτει ένα παράδειγμα που σκιαγραφεί το μέγεθος της ζημιάς που επωμίζεται το Δημόσιο. Η τιμή του Παρατηρητηρίου Τιμών για νάρθηκα γόνατος τεσσάρων σημείων ήταν 444 ευρώ, ενώ οι χώρες χαμηλού κόστους χρέωναν 58 ευρώ. «Η διαφορά τιμής -σε ένα μόνο προϊόν- ανέρχεται σε 386 ευρώ. Φανταστείτε το κόστος που προκύπτει για το δημόσιο για δεκάδες, άλλα που παρουσιάζουν τιμές με παρόμοιες αποκλίσεις», αναφέρει ο Δ. Μάρδας.

Και οι γιατροί έχουν επισημάνει το πρόβλημα. Στα συρτάρια του υπουργείου Υγείας σαφίζει από το 2006 εμπεριστατωμένη πρόταση ψηφισμένη από ΟΕΝΓΕ και ΕΙΝΑΠ. Οι γιατροί προτείνουν την αντιστροφή της ισχύουσας λογικής: αντί να κάνουν προσφορές οι εταιρείες, να κάνει προσφορές το κράτος. Ειδικές επιτροπές, ανά ειδικότητα θα κωδικοποιήσουν τα αναλώσιμα, τα οποία θα τιμολογηθούν βάσει του μέσου όρου των τιμών που πωλούνται στην Ε.Ε. «Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί κατακόρυφα το κόστος, θα φύγει από τη μέση ένα μεγάλο ποσοστό από τη σκανδαλώδη υπερτιμολόγηση και θα απαλλαγούμε από την περιττή γραφειοκρατία», εξηγεί ο Π. Παπανικολάου.

Σήμερα οι τιμές του Παρατηρητηρίου Τιμών εξακολουθούν να είναι πολύ ακριβότερες από εκείνες της αγοράς. Κερδισμένοι ο προμηθευτές, χαμένοι οι Έλληνες φορολογούμενοι.

«Ακόμα δεν ξέρουμε αν οι τιμές στο Παρατηρητήριο Τιμών είναι οι βέλτιστες. Εξακολουθούν να κινούνται σε υψηλά επίπεδα. Προσδιορίζονται από τις τιμές που προσφέρονται σε κάθε διαγωνισμό και «κλειδώνουν» στη χαμηλότερη, αντί να λαμβάνουν υπόψη βάσεις δεδομένων τιμών άλλων χωρών της Ε.Ε.», λέει ο Δ. Μάρδας. «Και η εναρμονισμένη πρακτική των εταιρειών δεν επιτρέπει την πτώση των τιμών», προσθέτει ο Π. Παπανικολάου.

Αναθεώρηση του συστήματος προμηθειών

ΠΡΟΣΦΑΤΑ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ υγείας του υπουργείου Υγείας ανακοίνωσε ότι προχωρά στην αναθεώρηση του συστήματος προμηθειών. Κατά τα φαινόμενα θα χρησιμοποιηθεί η έκθεση του ΑΠΘ (2011), η οποία πρότείνει την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας, απαντώντας στον τρόπο διοικητικής οργάνωσης, τη μέθοδο διεξαγωγής των διαγωνισμών, την εξέταση των προσφυγών, τη λειτουργία της επιτροπής αξιολόγησης, τον τρόπο σύνδεσής της με τα περιφερειακά όργανα κ.λπ.

Επιστημονική ομάδα του ΑΠΘ με επικεφαλής τον Δ. Μάρδα είχε αναλάβει το 2011, με εντολή του τότε υπ. Υγείας Ανδρέα Λοβέρδου, να παρουσιάσει ειδική μελέτη -η οποία τελικά απορρίφθηκε- ώστε να γίνουν διορθωτικές κινήσεις στις τιμές ιατρικών υλικών

Επιπλέον, εκκρεμούν και οι νομοθετικές ρυθμίσεις για τις προμήθειες υγείας που είχε εξαγγείλει τον Απρίλιο 2015 από το βήμα της Βουλής ως αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών ο Δ. Μάρδας για σύγχρονες μορφές διαγωνισμών, στη λογική

των ηλεκτρονικών καταλόγων και των συμφωνιών-πλαίσιο, τόσο για τις προμήθειες κάτω των 60.000 ευρώ όσο και για τις άνω των 60.000 ευρώ. Τα κακώς κείμενα της όλης διαδικασίας, κατά τον Δ. Μάρδα, είναι η έλλειψη οργάνωσης (management), η διενέργεια διαγωνισμών από κάθε νοσοκομείο, η έλλειψη μηχανισμού διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics) και βάσεις δεδομένων τιμών.

Η πρότασή του ευνοεί τη διενέργεια των διαγωνισμών από τις Υγειονομικές Περιφέρειες. «Εχουμε φτάσει στην αποθέωση της γελοιοποίησης», λέει ο Π. Παπανικολάου, «αφού κάθε τμήμα κάνει τη δική του διαγωνιστική διαδικασία για τα είδη καθημερινής ανάγκης και οι τιμές για το ίδιο υλικό, όπως για παράδειγμα για τις σύριγγες, από την ίδια εταιρεία είναι διαφορετικές!»

Όσον αφορά τις προμήθειες, ο Δ. Μάρδας προτείνει τη δημιουργία μιας κεντρικής κρατικής αποθήκης η οποία θα προμηθεύει τα νοσοκομεία με ό,τι χρειάζονται οποιαδήποτε ώρα. Η διαδικασία θα διευκολυνθεί αφού θα αυτοματοποιηθεί με τη χρήση των logistics.